

Sygn. akt I Cz 205/13

POSTANOWIENIE

Dnia 18 kwietnia 2013 r.

Sąd Okręgowy w Elblągu I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodnicząca: SSO Teresa Zawistowska

Sędziowie: SO Dorota Twardowska (spr.)

SO Krzysztof Nowaczyński

po rozpoznaniu w dniu 18 kwietnia 2013 r. w Elblągu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w S.

przeciwko J. W.

o nadanie klauzuli wykonalności

na skutek zażalenia wierzycielki

na postanowienie Sądu Rejonowego w Elblągu

z dnia 15 marca 2013 r., sygn. akt I Co 448/13

postanawia :

1. zmienić zaskarżone postanowienie i nadać klauzulę wykonalności nakazowi zapłaty Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 18 czerwca 2009 r. sygn. akt(...) na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością S. oraz zasądzić od dłużniczki J. W. na rzecz wierzycielki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością S. kwotę 133 zł (sto trzydzieści trzy złote) tytułem zwrotu kosztów postępowania;
2. zasądzić od dłużniczki na rzecz wierzycielki kwotę 90 zł (dziewięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego.

Sygn. akt I Cz 205/13

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 15 marca 2013 r. Sąd Rejonowy w E. oddalił wniosek wierzycielki (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością S. przeciwko J. W. o nadanie klauzuli wykonalności nakazowi zapłaty wydanemu w postępowaniu upominawczym przez ten sąd w dniu 18 czerwca 2009 r., sygn. (...)

W uzasadnieniu wskazano, iż pierwotny wierzyciel (...) im. F. S. w G. przeniosła na rzecz (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością L. przysługującą jej wierzytelność, a następnie (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością L. przeniosła przedmiotową wierzytelność na rzecz wnioskodawcy. W ocenie Sądu Rejonowego przedłożone przez wnioskodawcę uwierzytelnione dwa wypisy aktu notarialnego obejmujące zgodne oświadczenia, z których wynikało, iż osoby uprawnione do reprezentowania (...) S. w G., (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością L. oraz (...) Spółki z

ograniczoną odpowiedzialnością S.potwierdziły okoliczność cesji przedmiotowej wierzytelności dokonanej najpierw ze (...) im. (...)w G.na (...) Sp. z o.o.w L., a następnie z (...) Sp. z o.o.w L. na rzecz wnioskodawcy – nie mogły zostać poczytane w myśl art. 788 §1 k.p.c. jako dokumenty, za pomocą których wnioskodawca wykazał fakt przejścia tych wierzytelności na jego rzecz. W ocenie Sądu dla pozytywnego rozstrzygnięcia przedmiotowego wniosku konieczne było przedłożenie przez niego umów cesji wierzytelności poświadczających zarówno pierwotne, jak i późniejsze przejście wierzytelności na wnioskodawcę.

Zażalenie na powyższe postanowienie wniósł wnioskodawca (...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością S., domagając się jego zmiany i uwzględnienia wniosku. W ocenie skarżącego Sąd Rejonowy dokonał błędnej wykładni i niewłaściwego zastosowania przepisu art. 788 § 1 k.p.c. przez przyjęcie, iż dokumenty przedłożone przez wnioskodawcę były niewystarczające do uwzględnienia wniosku. Skarżący wskazał, iż przejście wierzytelności – najpierw ze (...) im. (...)w G.na (...) Sp. z o.o.w L., a następnie z (...) Sp. z o.o.w L. na rzecz wnioskodawcy – zostało wykazane za pomocą oświadczeń wiedzy złożonych w formie aktu notarialnego, a Sąd dokonał nielogicznej konstatacji, iż oświadczenia te nie mogły zostać uznane za dokumenty urzędowe, zwłaszcza mając na uwadze treść art. 2 ust 2 Prawa o notariacie oraz art. 244 i 245 k.p.c.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie wierzyciela zasługiwało na uwzględnienie.

W rozpatrywanej sprawie skarżąca domagała się nadania na jego rzecz klauzuli wykonalności tytułowi egzekucyjnemu w trybie przepisu art. 788 k.p.c. Na gruncie omawianej regulacji jedyną i podstawową zarazem przesłanką warunkującą nadanie tytułowi egzekucyjnemu klauzuli wykonalności, z zaznaczeniem przejścia uprawnień z dotychczasowego na nowego wierzyciela, jest wykazanie i udokumentowanie faktu przejścia owych uprawnień za pomocą ściśle określonych środków dowodowych, którymi są dokumenty urzędowe lub prywatne z podpisami urzędowo poświadczonymi.

W doktrynie i orzecznictwie zagadnienie, w jaki sposób przejście uprawnień lub obowiązków powinno być ujęte w dokumencie, by uznać go za podstawę do nadania klauzuli w drodze przewidzianej w art. 788 § 1 k.p.c., ogranicza się do wniosku, że dokument taki powinien umożliwiać stwierdzenie, że przejście rzeczywiście nastąpiło. Decyduje zatem każdorazowo treść konkretnego, poddawanego ocenie dokumentu, przy czym ocena ta powinna być prowadzona przy zachowaniu reguł wykładni, uwzględniać więc powinna także okoliczności powstania dokumentu i uwarunkowania, w jakich funkcjonuje podmiot, który go wystawił (zobacz: uchwała Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2007 r., III CZP 101/07, LEX nr 319931).

Przypomnieć trzeba, że dla wykazania przejścia uprawnień skarżący dołączył do wniosku poświadczony za zgodność z oryginałem przez reprezentującego go adwokata odpis aktu notarialnego, zawierającego oświadczenie, w którym (...) im. (...)z siedzibą w G.i z (...) sp. z o.o.z siedzibą w L.potwierdziły, że na podstawie umowy przelewu wierzytelności (...)dokonała przelewu wierzytelności określonych w załączniku do umowy na rzecz (...), a (...)ten przelew przyjęła. Nadto do wniosku dołączono poświadczony za zgodność z oryginałem przez reprezentującego go adwokata odpis aktu notarialnego, zawierającego oświadczenie, w którym (...) sp. z o.o.z siedzibą w L.i (...) sp. z o.o.z siedzibą w S.potwierdziły, że na podstawie umowy dotyczącej (...)dokonała powierniczego przelewu wierzytelności określonych w załączniku do umowy na rzecz A., a A. ten przelew przyjęła.

Nie ulega wątpliwości, że akt notarialny jest dokumentem urzędowym w rozumieniu 244 § 1 k.p.c., a tym samym w rozumieniu 788 § 1 k.p.c. Zgodnie bowiem z art. 2 § 2 ustawy - Prawo o notariacie, czynności notariusza dokonane zgodnie z prawem „mają charakter dokumentów urzędowych”, a zatem należy je uznać za dokumenty urzędowe.

Z treści art. 244 k.p.c. w związku z art. 252 k.p.c. wynika, że dokumenty urzędowe korzystają z dwóch domniemań prawnych, tj. z domniemania autentyczności (iż dokument pochodzi od osoby lub organu wskazanego jako jego wystawca, a zatem, że nie jest on sfalszowany) oraz z domniemania zgodności z prawdą (iż zaświadcza on prawdziwy stan rzeczy). Obydwa te domniemania należą do grupy domniemań wzruszalnych (podważalnych,

możliwych do obalenia - por. art. 252 i 253 k.p.c.). Domniemanie zgodności z prawdą z natury rzeczy występuje jedynie przy dokumentach typu sprawozdawczego, czyli dokumentach informujących, zwanych także dokumentami narratywnymi. Jedynie bowiem w dokumentach sprawozdawczych (inaczej - narratywnych, informujących, deklaratywnych, poświadczających, zaświadczających, stwierdzających, opisowych), tj. w dokumentach zawierających oświadczenia wiedzy (np. raporty, sprawozdania, zaświadczenia, poświadczenia, protokoły, pokwitowania, decyzje administracyjne deklaratywne, notatki urzędowe) występuje problem, czy dokumenty te przedstawiają stan rzeczy zgodny ze stanem rzeczywistym /prawdziwym/. W dokumentach typu konstytutywnego (inaczej - sprawczych, stanowiących, rozporządzających, skutkujących, działających), tj. w dokumentach zawierających oświadczenia woli, nie może powstać problem ewentualnej zgodności lub niezgodności z prawdziwym stanem rzeczy, gdyż dokumenty te wyrażają, czyli ucieleśniają (inkorporują) oświadczenia woli stron, a same oświadczenia woli nie mogą być „prawdziwe” lub „nieprawdziwe”, mogą jedynie być ważne lub nieważne oraz skuteczne lub bezskuteczne. Z tych przyczyn domniemanie zgodności treści dokumentu urzędowego z prawdą statuowane w art. 244 § 1 k.p.c. dotyczy wyłącznie dokumentów urzędowych sprawozdawczych (narratywnych). Domniemanie to może być obalane wszelkimi środkami dowodowymi (zobacz: Krzysztof Knoppek, Komentarz do art. 244 Kodeksu postępowania cywilnego, Lex).

Dołączone zatem do wniosku dokumenty są niewątpliwie dokumentami urzędowymi o charakterze sprawozdawczym, albowiem zawierają oświadczenie wiedzy, że na mocy zawartej umowy strony dokonały przelewu wierzytelności. Z takimi dokumentami urzędowymi – jak wyjaśniono wyżej - wiąże się domniemanie prawdziwości, które czyni z tych dokumentów podstawowy środek dowodowy również w postępowaniu o nadanie klauzuli wykonalności z przejściem uprawnień.

Z tych przyczyn Sąd Okręgowy podzielił stanowisko skarżącego, że dołączając opisane wyżej dokumenty spełnił on wymóg określony w art. 788 § 1 k.p.c., a mianowicie wykazał dokumentem urzędowym, że doszło do przejścia uprawnień ze (...) im. (...)z siedzibą w G.na z (...) sp. z o.o.z siedzibą wL., a następnie z (...) sp. z o.o.z siedzibą w L. na (...) sp. z o.o.z siedzibą w S..

Z tych względów Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. i art. 13 § 2 k.p.c. oraz na mocy art. 788 § 1 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 postanowienia.

O kosztach postępowania za pierwszą instancję orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art.770 k.p.c. i § 11 ust. 1 pkt 13 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2002.163.1348).

O kosztach postępowania zażaleniowego orzeczono na podstawie art. 108 § 1 k.p.c. 98 § 1 i 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. w zw. z art.770 k.p.c. i § 11 ust. 1 pkt 13 w związku z § 13 ust. 2 pkt 1 wymienionego wyżej rozporządzenia.